

25.10.2018

Hallituksen kokous 10/2018

Aika	Torstai 25.10.2018 klo 10.30 – 14.20
Paikka	Keva, Unioninkatu 43, Helsinki
Osallistujat	Varsinaiset jäsenet: Minna Arve, puheenjohtaja (§ 1-18) Kari Nenonen, varapuheenjohtaja Heini Jalkanen Heli Järvinen (§ 1- 15) Risto Kangas (poissa) Markus Lohi (§ 1-18, poistui § 19 käsittelyn aikana) Päivi Niemi-Laine Harri Virta Raimo Vistbacka
	Muut osallistujat: Harri Jokiranta, valtuuskunnan puheenjohtaja Maarit Ojavuo, valtuuskunnan varapuheenjohtaja Timo Kietäväinen, toimitusjohtaja Tapani Hellstén, varatoimitusjohtaja Kimmo Mikander, varatoimitusjohtaja Reija Hyvärinen, viestintäjohtaja Markus Mankin, sihteeri
§ 9-12	Allan Paldanius, rahoitusjohtaja
§ 13-14	Tom Kåla, talousjohtaja
§ 15-17	Ari Huotari, sijoitusjohtaja
§ 16	Petri Suutarinen, kiinteistöjohtaja
§ 18	Mika Gylén, HR-johtaja

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 Kahden pöytäkirjantarkastajan valitseminen

Esitys	Hallitus valitsee tämän pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Heini Jalkanen ja Raimo Vistbacka.
Päätös	Hyväksyttiin päätösesitys.

25.10.2018

3

Asialistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi

- Esitys** Hyväksytään asialista kokouksen työjärjestykseksi.
- Käsittely** Puheenjohtaja esitti, että kohdan 18 käsittely siirretään ajankäytöllisistä syistä seuraavaan kokoukseen. Lisäksi kohdan 8 jälkeen käsitellään Danske Bankin Viron sivuliikkeeseen liittyvää rahanpesututkintaa koskeva tilannekatsaus. Tilannekatsaus otetaan listalle kohdaksi 21.
- Päätös** Hyväksyttiin puheenjohtajan esittämällä tavalla muutettu päätösesitys.

4

UNA Oy -nimisen osakeyhtiön hakemus saada liittyä Kevan jäsenyhteisöksi

UNA Oy on 26.9.2018 päivätyssä hakemuksessa pyytänyt saada liittyä Kevan jäsenyhteisöksi 1.11.2018 lukien.

UNA Oy on 16 kuntayhtymän, 2M-IT Oy:n ja Istekki Oy:n omistama. Kuntayhtymillä on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta UNA Oy:ssä. Yhtiön palvelukseen siirtyy noin 7 henkilöä, joista enemmistö Kevan jäsenyhteisön palveluksesta. Yhtiön toimialana on ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus. Yhtiön kotipaikka on Tampere.

UNA Oy täyttää Keval 3 §:n 2 momentin 4 kohdan edellytykset liittyä Kevan jäsenyhteisöksi.

- Esitys** Hallitus hyväksyy UNA Oy:n Kevan jäsenyhteisöksi 1.11.2018 lukien.
- Päätös** Hyväksyttiin päätösesitys.

5

TyöplusKunta Oy -nimisen yhtiön hakemus saada liittyä Kevan jäsenyhteisöksi

TyöplusKunta Oy on 12.9.2018 päivätyssä hakemuksessa pyytänyt saada liittyä Kevan jäsenyhteisöksi 1.10.2018 lukien.

TyöplusKunta Oy on kokonaisuudessaan Työplus Oy:n omistama. Työplus Oy on Kokkolan kaupungin omistama ja Kevan jäsenyhteisö. TyöplusKunta Oy:öön siirtyy 30 henkilöä, joista enemmistö siirtyy yhtiöön Kevan jäsenyhteisön palveluksesta. Yhtiön toimialana on tuottaa omistajayhteisöilleen ja omistajien konserniyhtiöille työterveyshuolto- ja työhyvinvointipalveluja. Yhtiön kotipaikka on Kokkola.

TyöplusKunta Oy täyttää Keval 3 §:n 2 momentin 2 kohdan ja 4 kohdan edellytykset liittyä Kevan jäsenyhteisöksi.

- Esitys** Hallitus hyväksyy TyöplusKunta Oy:n Kevan jäsenyhteisöksi 1.10.2018 lukien.
- Päätös** Hyväksyttiin päätösesitys.

25.10.2018

6

Työplus Pohjanmaa Oy -nimisen yhtiön hakemus saada liittyä Kevan jäsenyhteisöksi

Työplus Pohjanmaa Oy on 12.9.2018 päivätyssä hakemuksessa pyytänyt saada liittyä Kevan jäsenyhteisöksi 1.1.2019 lukien.

Työplus Pohjanmaa Oy on kokonaisuudessaan Työplus Oy:n omistama. Työplus Oy on Kokkolan kaupungin omistama ja Kevan jäsenyhteisö. Työplus Pohjanmaa Oy:öön siirtyy 35 henkilöä, joista enemmistö Kevan jäsenyhteisön palveluksesta. Yhtiön toimialana on tuottaa työterveyshuolto- ja työhyvinvointipalveluja. Yhtiön kotipaikka on Kokkola.

Työplus Pohjanmaa Oy täyttää Keval 3 §:n 2 momentin 2 kohdan ja 4 kohdan edellytykset liittyä Kevan jäsenyhteisöksi.

Esitys Hallitus hyväksyy Työplus Pohjanmaan Oy:n Kevan jäsenyhteisöksi 1.1.2019 lukien.

Päätös Hyväksyttiin päätösesitys.

7

Business Kangasala Oy -nimisen yhtiön hakemus saada liittyä Kevan jäsenyhteisöksi

Business Kangasala Oy on 2.10.2018 päivätyssä hakemuksessa pyytänyt saada liittyä Kevan jäsenyhteisöksi 17.9.2018 lukien.

Business Kangasala Oy on kokonaisuudessaan Kangasalan kaupungin omistama. Enemmistö työntekijöistä siirtyy yhtiöön Kangasalan kaupungin palveluksesta. Yhtiön toimialana on tuottaa julkiselle sektorille elinkeinotoimen ja matkailun kehittämis- ja yrityspalveluja. Yhtiön kotipaikka on Kangasala.

Business Kangasala Oy täyttää Keval 3 §:n 2 momentin 2 kohdan ja 4 kohdan edellytykset liittyä Kevan jäsenyhteisöksi.

Esitys Hallitus hyväksyy Business Kangasala Oy:n Kevan jäsenyhteisöksi 17.9.2018 lukien.

Päätös Hyväksyttiin päätösesitys.

8

Toimitusjohtajan katsaus

Liite 8/1

Kokouksessa esitetään katsaus.

Esitys Hallitus merkitsee tiedoksi toimitusjohtajan katsauksen.

Päätös Hyväksyttiin päätösesitys.

25.10.2018

9

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän maksutasoselvitys 2018

Liite 9/1

Hallitukselle ja valtuuskunnalle annetaan vuosittain selvitys toteutuneesta maksutasosta ja arvio sen kehittymisestä pitkällä aikavälillä. Samalla raportoidaan maksutason kannalta keskeisten tekijöiden toteutuneesta ja ennakoidusta kehityksestä sekä toimintaympäristön muutoksesta tehdyt johtopäätökset.

Kevan strategian mukaan toimintaympäristössä tapahtuvat rahoituspohjan muutokset otetaan maksutasossa huomioon kestäväällä tavalla. Tämän vuoksi Keva seuraa ja ennakoi säännöllisesti toimintaympäristön muutoksia.

Maksutason ja -rakenteen toimivuuden kannalta keskeisiä seurattavia ja varautumista vaativia seikkoja ovat erityisesti Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän palkkasumman kehitykseen vaikuttavat muutokset. Myös muutokset eläkemenon kehityksessä sekä eläkevastuurahaston määrä vaikuttavat tarvittavaan maksutasoon.

Kevan toimintaympäristössä on lukuisia lähivuosina muuttuvia asioita, joiden merkityksiä Kevan jäsenyhteisöjen eläkemaksun tasolle tässä selvityksessä pyritään käsittelemään. Keskeisimmät maksutasoon vaikuttavat asiat ovat vuonna 2021 voimaantuleva sote- ja maakuntauudistus ja vuonna 2017 voimaan tullut eläkeuudistus. Lisäksi kilpailukyky sopimukseen sisältyneet lomarahaleikkaus pienensi palkkasummaa vuonna 2017. Kilpailukyky sopimus myös siirtää työnantajan eläkemaksusta työntekijän eläkemaksuun yhteensä 1,20 prosenttiyksikköä vuoteen 2020 mennessä. Myös vuoden 2017 eläkeuudistuksessa on sovittu työnantajan ja työntekijän maksusuhteiden muutoksista.

Tällä hetkellä sote- ja maakuntauudistus on selvästi keskeisin rakenteellinen kuntasektoriin ja sitä myötä Kevan jäsenyhteisöjen palkkasummaan kohdistuva muutos. Keva arvioi, että vuoden 2017 lopussa Suomessa oli noin 250 000 työeläkevakuutettua, jotka tuottivat sote- ja maakuntauudistuksen seurauksena maakuntien järjestämistä vastuulle vuonna 2021 siirtyviä palveluita. Näistä arviolta 244 000 on nykyisin Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmässä ja arviolta vajaa 6 000 valtion eläkejärjestelmässä.

Sote- ja maakuntalainsäädäntöä koskevassa hallituksen esityksessä (HE 15/2017 vp) on esitetty, että maakunnat ja niiden palvelulaitokset olisivat Kevan jäsenyhteisöjä ja että niiden yhtiöt voisivat hakea Kevan jäsenyhteisöiksi samoin edellytyksin kuin kuntien määräysvallassa olevat yhtiöt. Lisäksi valtiolta maakuntauudistuksen myötä siirtyvät tulisivat Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmään, ellei palvelukeskusten yhtiöitä vakuuteta TyEL-järjestelmässä.

Sen tarkemmin sote- ja maakuntauudistuksen vaikutusta Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän rahoituspohjaan ja maksutasoon ei kuitenkaan vielä voida riittävästi arvioida, kun kaikki sote- ja maakuntauudistukseen sisältyvät elementit, niiden aikataulu ja niiden laajuus ovat vielä avoinna. Selvää on, että mikäli sote- ja maakuntauudistus toteutuu

25.10.2018

nykyisten kaavailujen mukaisena, lähes puolella Kevan vakuutetuista vaihtuu työnantaja vuoden 2021 alussa.

Uudistuksen yhteydessä Kevan jäsenyhteisöjen palkkasumma voi pienentyä, jos maakunnan yhtiöistä osa ei hae Kevan jäsenyhteisöksi, vaan vakuuttavat henkilöstönsä TyEL-järjestelmässä. Palkkasumman kehitykseen vaikuttaa lisäksi maakuntien tuottamien palveluiden volyyymi, joka voi supistua uudistuksen myötä.

Palkkasummamuutos vaikuttaa väistämättä myös Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän maksutasoon. Vaikutusten hillitsemiseksi sosiaali- ja terveystieteiden johdolla on valmisteltu lakimuutoksia Kevan maksurakenteeseen. Kevan tavoite on selkiyttää maksurakennetta ja osa muutoksista voidaan toteuttaa jo ennen uutta lainsäädäntöä. Uusi maksurakenne kohtelee kaikissa jäsenyhteisöissä vuosittain tehtävää työtä TyEL-järjestelmän kanssa neutraalisti. Tasausmaksua maksavat vain kunnat ja maakunnat. Lisäksi sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä on esitetty eräiden siirtymämaksujärjestelyjen käyttöönottoa, jotka kompensoisivat jossain määrin palkkasummasiirtymiä eri eläkejärjestelmien välillä.

Kevan marraskuussa 2015 laatimaan, vuoden 2017 eläkeuudistuksen vaikutuksiin keskittyvässä Asset/Liability-selvityksen peruslaskelmassa Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän kestäväksi maksutasoksi arvioitiin 28,50 prosenttia. Laskelmassa sijoitustuotto-oletuksena on käytetty 3 prosentin reaalityttöä, mitä Keva on pitkään pitänyt eläketurvan rahoituksen turvaavuuden kannalta perusteltuna. Kevan sijoitukset olivat kuitenkin kehittyneet jonkin oletusta verran paremmin edellisen Asset/Liability-selvityksen laatimisen jälkeen, mikä mahdollisti maksutason laskemisen 28,35 prosenttiin vuonna 2018. Tämän jälkeen sijoitusvarallisuuden kasvu on ollut jonkin verran hitaampaa.

Selvää on, että sote- ja maakuntauudistus ja erityisesti siihen sisältyvä kansalaisen valinnanvapauden periaate on Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän rahoituksen kannalta kaikista merkittävin epävarmuustekijä tällä hetkellä. Useat merkittävät maksutasoon vaikuttavat tekijät astuvat voimaan sote- ja maakuntauudistuksen myötä vuonna 2021. Tätä edeltävien vuosien maksutason lähtökohtana on perusteltua pitää vuoden 2018 maksutasoa. Vuodelle 2019 ei ole tiedossa sellaisia tekijöitä, jotka suuresti muuttaisivat tarvittavaa maksutasoa vuodesta 2018.

Maksutasoselvitys toimitetaan hallituksen ja valtuuskunnan käsittelyn jälkeen myös valtiovarainministeriölle ja Finanssivalvonnalle.

Esitys Hallitus merkitsee tiedoksi ja esittää edelleen valtuuskunnalle tiedoksi liitteenä 9/1 olevan maksutasoselvityksen.

Päätös Hyväksyttiin päätösesitys.

25.10.2018

10

Kevan jäsenyhteisöjen eläkemaksun laskuperusteet 2019 alkaen

Liite 10/1

Kevassa on valmisteltu Kevan jäsenyhteisöjen eläkemaksun maksurakenteen uudistamista. Palkkaperusteista eläkemaksua ja nykyistä varhaiseläkemenoperusteista maksua koskevilta osilta uudistuksen tulisi voimaan vuoden 2019 alusta. Tässä vaiheessa muutos ei koske eläkemenoperusteista maksua, joka sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä on esitetty korvattavaksi kunnilta ja maakunnilta perittävällä tasausmaksulla.

Uudessa maksurakenteessa jäsenyhteisön palkkaperusteinen eläkemaksu muodostuisi kaikille työnantajille yhtä suuresta työansiopohjaisesta eläkemaksusta, joka korvaisi nykyiset työnantajan ja työntekijän palkkaperusteiset maksut sekä jäsenyhteisökohtaisesta työkyvyttömyyseläkemaksusta, joka korvaisi nykyisen varhaiseläkemenoperusteisen maksun. Palkkaperusteinen eläkemaksu vahvistettaisiin prosenttina palkkasummasta ja heti lopullisena. Uusi maksurakenne on johdonmukainen sen maksurakenteen kanssa, jota sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä palkkaperusteisen eläkemaksun osalta on esitetty (HE 15/2017 vp).

Maksurakenteen uudistamisessa eläkemaksun muodostumisperiaatteita muutettaisiin soveltuvin osin mahdollisimman lähelle TyEL:n vastaavia periaatteita. Samankaltaisuus TyEL-maksun kanssa on tärkeää, jotta eläkemaksut eivät vaikuttaisi palvelurakenteen muotoutumiseen.

Maksurakenneuudistuksen muita tavoitteita ovat eläkemaksun määrääminen etukäteen lopullisena ja varhaiseläkemenoperusteisen maksun korvaaminen työkyvyttömyyseläkemaksulla.

Kansallinen tulorekisteri otetaan käyttöön vuoden 2019 alusta. Työnantaja pidättäisi edelleen työntekijän eläkemaksun palkanmaksun yhteydessä, mutta ei enää tilittäisi itsenäisesti työnantajan ja työntekijän palkkaperusteisia eläkemaksuja. Sen sijaan Keva laskuttaisi työnantajalta helmikuusta 2019 alkaen kuukausittain euromääräisen palkkaperusteisen eläkemaksun, joka perustuisi työnantajan edellisen kuukauden aikana tulorekisteriin ilmoittamiin ansioihin ja työnantajalle vahvistettuun palkkaperusteiseen eläkemaksuprosenttiin. Palkkaperusteinen eläkemaksu olisi kokonaiseläkemaksu kuten TyEL-järjestelmässä, eli työnantajan työntekijältä pidättämää osuutta ei erikseen eriteltäisi.

Koska palkkaperusteisten eläkemaksujen laskutus perustuisi jatkossa työnantajan tulorekisteriin ilmoittamiin tietoihin, se olisi kerralla lopullinen. Eläkemaksujen täsmäytystä ei enää tarvittaisi. Vuoden 2018 osalta työnantaja tilittäisi joulukuun palkoista maksettavat eläkemaksut tammikuussa 2019. Vuoden 2018 palkkaperusteiset eläkemaksut ja vuosiansiot täsmäytettäisiin vielä keväällä 2019.

Varhaiseläkemenoperusteista maksua ei perittäisi enää vuodesta 2019 alkaen. Sen korvaisi osana palkkaperusteista eläkemaksua laskutettava työkyvyttömyyseläkemaksu, joka olisi kerralla lopullinen. Vuoden 2018 lopullinen varhaiseläkemenoperusteinen maksu laskutettaisiin syksyllä 2019.

25.10.2018

Työkyvyttömyyseläkemaksun tavoitteena on ollut työnteon, työkyvyttömyyseläketapausten ja työkyvyttömyyseläkemaksujen ajallisen riippuvuuden selkiyttäminen. Työkyvyttömyyseläkemaksussa eläkkeen maksuvaikutukset jakautuisivat työnantajille eläkkeen säännöllisen maksun alkua edeltävää vuotta edeltävien kahden vuoden ansioiden suhteessa. Nykyisessä varhaiseläkemenoperusteisessa maksussa eläkkeen maksuvaikutukset ovat jakautuneet työnantajille eläketapahtumavuotta edeltävien viiden vuoden ansioiden suhteessa ja joskus eläketapahtuma voi olla kaukana menneisyydessä, minkä työnantajat ovat kokeneet epäselväksi.

Toisena tavoitteena on kohdentaa maksua vain niiden eläketapausten perusteella, joihin työnantajalla on ollut olennaisempi mahdollisuus vaikuttaa. Työkyvyttömyyseläkemaksua laskettaessa tarkasteltaisiin vain Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmässä alkavia eläkkeitä, joita saavilla henkilöillä on eläkkeen alkamista edeltävää vuotta edeltäneinä kahtena vuonna ansioita yhteensä vähintään 12 566,70 euroa (2004 tasossa) ja edelleen, jos eläkkeensaajan em. ansiot työnantajalla ovat alle kuudesosan em. rajamäärästä, ei eläke vaikuttaisi lainkaan työnantajan työkyvyttömyyseläkemaksuun.

Työkyvyttömyyseläkemaksun keskimääräinen taso määräytyisi samalla periaatteella kuin varhaiseläkemenoperusteisen maksun keskimääräinen taso. Maksun kohdentumisperiaatteen muutos voi korostua sellaisilla työnantajilla, joiden eläketapaukset nykyisessä varhaiseläkemenoperusteisessa maksussa kohdentuvat pääosin aikaisemmille työnantajille. Lisäksi olennaisempien tapausten korostaminen lisäisi yksittäisten tapausten merkitystä työnantajalle.

Työkyvyttömyyseläkemaksussa sovellettaisiin vuosina 2019-2021 siirtymäsääntöjä, joilla aiemmin varhaiseläkemenoperusteiseen maksuun vaikuttaneet tapaukset sovitetaan uuteen työkyvyttömyysriskiin perustuvaan malliin.

Valtuuskunta päättää erikseen Kevan jäsenyhteisöjen laskuperusteista. Valtuuskunnan vahvistettavaksi esitetään uusia palkkaperusteisen eläkemaksun laskuperusteita, joita sovellettaisiin vuodesta 2019 alkaen. Laskuperusteita ei olisi tarkoitus vahvistaa vuosittain. Vuosittain vahvistettaisiin ainoastaan laskuperusteissa esitettävät parametrit (työansiopohjainen eläkemaksu, keskimääräinen työkyvyttömyys-eläkemaksu ja työkyvyttömyysriskikertoimen yläraja).

Esitys

Hallitus esittää valtuuskunnalle, että valtuuskunta

1. päättää, että varhaiseläkemenoperusteista maksua ei peritä enää vuodesta 2019 alkaen ja varhaiseläkemenoperusteisen maksun laskuperusteita ei sovelleta enää vuoden 2018 lopullisen maksun jälkeen, ja
2. vahvistaa Kevan jäsenyhteisöjen palkkaperusteisen eläkemaksun laskuperusteet vuodesta 2019 alkaen.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesitys.

25.10.2018

11**Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu vuodelle 2019**

Kevan jäsenyhteisön maksu muodostuu vuodesta 2019 alkaen palkka-perusteisesta eläkemaksusta ja eläkemenoperusteisesta maksuosuudesta. Uusi maksurakenne on johdonmukainen sen maksurakenteen kanssa, jota sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä palkkaperusteisen eläkemaksun osalta on esitetty (HE 15/2017 vp).

Jäsenyhteisön palkkaperusteinen eläkemaksu muodostuu kaikille työntantajille yhtä suuresta työansiopohjaisesta eläkemaksusta, joka korvaa nykyiset työntäjän ja työntekijän palkkaperusteiset maksut sekä jäsenyhteisökohtaisesta työkyvyttömyyseläkemaksusta, joka korvaa nykyisen varhaiseläkemenoperusteisen maksun. Palkkaperusteinen eläkemaksu vahvistetaan prosenttina palkkasummasta ja heti lopullisena.

Kevan valtuuskunta vahvistaa palkkaperusteisen maksun määrään vaikuttavan työansiopohjaisen eläkemaksun ja keskimääräisen työkyvyttömyyseläkemaksun vuodelle 2019. Esitetyn lainsäädännön kanssa linjassa olisi, että keskimääräinen työkyvyttömyyseläkemaksu vastaisi TyEL-maksun keskimääräistä työkyvyttömyyseläkeosaa ja työansiopohjainen eläkemaksu vastaisi keskimääräistä TyEL-maksun kokonaismaksua, josta on vähennetty TyEL-maksun keskimääräinen työkyvyttömyyseläkeosa. Tämä vastaisi oleellisesti myös Kevan strategiassa määriteltyjä tavoitteita, joiden perusteella Kevan jäsenyhteisöjen nykyisestä palkkaperusteisesta maksusta ja varhaiseläkemenoperusteisesta maksusta on päätetty.

Laskuperusteissa sovellettava työkyvyttömyysriskikertoimen yläraja vahvistetaan vuosittain. Johdonmukaista olisi, että työkyvyttömyysriskikertoimen yläraja vastaisi TyEL-järjestelmän maksuluokkamallin korkeimman maksuluokan maksuluokkakerrointa.

Työmarkkinoiden keskusjärjestöt ovat sopineet vuonna 2014 vuoden 2017 eläkeuudistussopimuksessa ja vuonna 2016 kilpailukyky sopimuksessa yksityisen sektorin eläkevakuutusmaksujen muutoksista vuoteen 2021 asti. Tämän perusteella palkkaperusteisen eläkemaksun kokonaistaso olisi 24,40 prosenttia vuonna 2019. Yksityisalojen TyEL-maksun keskimääräinen työkyvyttömyysoisa selviää kuitenkin vasta kun sosiaali- ja terveysministeriö tekee päätöksen vuoden 2019 TyEL-maksusta.

Palkkaperusteinen eläkemaksu muodostuu kaikille jäsenyhteisöille yhtä suuresta työansiopohjaisesta eläkemaksusta ja jäsenyhteisökohtaisesta työkyvyttömyyseläkemaksusta. Eläketurvakeskuksen 4.9.2018 julkaisemassa ennusteessa TyEL-maksun keskimääräinen työkyvyttömyysoisa vuonna 2019 oli 0,90. Tämän perusteella vuoden 2019 työansiopohjaiseksi eläkemaksuksi vahvistettaisiin 23,50 prosenttia ja keskimääräiseksi työkyvyttömyyseläkemaksuksi 0,90 prosenttia JuEL 85 §:ssä ja 86 §:ssä tarkoitetusta Kevan jäsenyhteisöjen palkkasummasta. Maksukomponenttien taso vahvistuu ennen Kevan valtuuskunnan kokousta 30.11.2018, kun sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa yksityisalojen TyEL-maksun. Esitystä muutetaan tarvittaessa.

25.10.2018

Tulorekisterin käyttöönotto 1.1.2019 muuttaa ratkaisevalla tavalla prosesseja, joilla työnantajat ilmoittavat ansio- ja palvelussuhdetietoja viranomaisille ja näihin rinnastettaville toimijoille. Lähes reaaliaikaisen tietoliikenteen myötä myös eläkemaksujen periminen muuttuu ennakkomaksuista Kevan laskuttamiksi lopullisiksi maksuiksi.

Kevan palkkaperusteinen maksu muuttuu työnantajan ja työntekijän osuuden sisältäväksi kokonaismaksuksi kuten TyEL-järjestelmässä. Työnantaja kuitenkin edelleen pidättää työntekijän eläkemaksun, joka on JuEL 168 §:n mukaan samansuuruinen kuin yksityisalojen eläkejärjestelmissä sovellettava työntekijän eläkemaksu.

Vuonna 2019 työntekijän eläkemaksu nousee 0,40 prosenttiyksikköä vuodesta 2018 ollen alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä 6,75 prosenttia ja 53–62-vuotiailla 8,25 prosenttia. Työntekijän eläkemaksu lasketaan JuEL 85 §:ssä ja 86 §:ssä tarkoitetuista eläkkeessä huomioon otettavista ansioista.

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän ikärakenteesta johtuen työntekijän eläkemaksu on tuottanut keskimäärin noin 0,10 prosenttiyksikköä korkeamman kertymän kuin yksityisalojen TyEL-järjestelmässä. Kokonaismaksutekniikkaan siirtyminen alentaa keskimääräistä työnantajan eläkemaksua saman verran. Samalla palkkaperusteisen eläkemaksun kokonaiskertymä laskee.

Edellisen perusteella keskimääräinen työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta olisi noin 17,25 prosenttia vuonna 2019. Vuonna 2018 työnantajan palkkaperusteinen maksu ja varhaiseläkemenerusteinen maksu ovat yhteensä keskimäärin 17,75 prosenttia. Koska palkkaperusteinen eläkemaksu sisältää työkyvyttömyyseläkemaksun, työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta laskee keskimäärin 0,50 prosenttiyksikköä.

Eläkemenoperusteisen maksun määräytymisperusteisiin ei tule muutoksia. Kevan strategian mukaan Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmässä tavoitellaan rahoituksellista tasapainoa ja vakautta yli sukupolvien. Eläkevastuurahaston tehtävänä on turvata maksutason vakaus ja ennustettavuus sekä eläkejärjestelmän maksuvalmius myös rahoituspohjaan kohdistuvien riskien toteutuessa.

Kevan laatiman vuoden 2018 maksutasoselvityksen perusteella vuoden 2019 kokonaismaksutasoksi esitetään 28,35 prosenttia. Keskimääräinen eläkemenoperusteinen maksu saadaan, kun tavoiteltavasta kokonaismaksutasosta vähennetään keskimääräinen palkkaperusteisen eläkemaksun kokonaiskertymä (24,4 prosenttia). Tämän perusteella keskimääräiseksi eläkemenoperusteiseksi maksuksi vuodelle 2019 esitetään 706 miljoonaa euroa (653 miljoonaa euroa vuonna 2018), joka vastaa 3,95 prosenttia Kevan jäsenyhteisöjen arvioidusta vuoden 2019 palkkasummasta.

Keskimääräinen eläkemenoperusteinen maksu (3,85 prosenttia vuonna 2018) siis nousisi 0,10 prosenttiyksikköä, mikä siis johtuu keskimääräisen

25.10.2018

palkkaperusteisen eläkemaksun kokonaiskertymän vastaavan suuruudesta laskusta.

Esitys

Hallitus esittää valtuuskunnalle, että valtuuskunta

1. vahvistaa vuoden 2019 työansiopohjaisen eläkemaksun maksuprosentiksi 23,50 prosenttia,
2. vahvistaa vuoden 2019 työkyvyttömyyseläkemaksun keskimääräiseksi maksuprosentiksi 0,90 prosenttia,
3. vahvistaa vuoden 2019 työkyvyttömyysriskikertoimen ylärajaksi 5,5, ja
4. vahvistaa vuoden 2019 eläkemenoperusteisen maksun kokonaismääräksi 706 miljoonaa euroa.

Kohtien 1. ja 2. osalta Keva voi muuttaa hallituksen esitystä ennen valtuuskunnan kokousta, mikäli arvio keskimääräisestä yksityisalojen TyEL-maksun työkyvyttömyyssosasta muuttuu.

Käsittely

Toimitusjohtaja muutti päätösesitystä seuraavasti.

Työmarkkinakeskusjärjestöt ovat Kevan saaman tiedon mukaan 23.10.2018 sopineet yksityisen alan työeläkemaksun tasosta vuodelle 2019 (ml. keskimääräisen TyEL-maksun työkyvyttömyyseläkeosa). Sopimus otettaneen huomioon työeläkevakuutusyhtiöiden yhtenäisissä Sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamissa laskuperusteissa. Siten esityksessä olevaa valtuutusta ei ole tarpeen antaa toimistolle.

Päätös

Hyväksyttiin muutettu päätösesitys.

12**Toimenpiteet palkkaperusteisen eläkemaksun perinnän poikkeustilanteissa, jotka liittyvät kansallisen tulorekisterin käyttöönottoon 1.1.2019 alkaen**

Kansallinen tulorekisteri otetaan käyttöön vuoden 2019 alusta. Työnantajan tulorekisteriin ilmoittamat ansiot ja palvelussuhdetiedot rekisteröidään välittömästi työeläkejärjestelmän yhteiseen ansaintarekisteriin. Työnantaja ei enää tilittäisi itsenäisesti työnantajan ja työntekijän palkkaperusteisia eläkemaksuja. Sen sijaan Keva laskuttaisi työnantajalta helmikuusta 2019 alkaen kuukausittain palkkaperusteisen eläkemaksun, joka perustuisi työnantajan edellisen kuukauden aikana ansaintarekisteriin rekisteröityihin ansioihin ja työnantajalle vahvistettuun palkkaperusteiseen eläkemaksuprosenttiin.

Tulorekisterin käyttöönotto on Suomen mittakaavassa poikkeuksellisen iso tietojärjestelmähanke. Palkkailmoituksen lisäksi Kevan jäsenyhteisöillä ilmoitusliikenteessä liikkuu useita muita eläketurvaan ja sen järjestämiseen liittyviä tietoja, jotka voivat estää tiedon rekisteröitymisen. Lisäksi Kevan jäsenyhteisöillä on käytössä useita eri palkkaohjelmistoja. Vaikka tämän hetken tietojen perusteella mikään ei viittaa siihen, että tulorekisterin käyttöönoton yhteydessä ilmenisi häiriöitä, on niitä kuitenkin

25.10.2018

pidettävä mahdollisena. On myös pidettävä mahdollisena, että tulorekisterin käyttöönotto lykkääntyy.

Mikäli tulorekisterin käyttöönotto lykkääntyy, tai tulorekisterin kautta ansaintarekisteriin ei siirry riittäviä tietoja palkkaperusteisen eläkemaksun laskujen laatimista varten tai jos tietoja siirtyy vain osittain, jolloin palkkaperusteinen eläkemaksu voidaan laskuttaa vain osittain, Kevan palkkaperusteisen eläkemaksun kertymään tulee tilapäinen viive helmikuusta 2019 lähtien. Tällöin on päätettävä toimenpiteistä, joilla asiaan reagoidaan. Palkkaperusteisen eläkemaksun kertymä on kuukausittain yli 300 miljoonaa euroa. Eläkemenoperusteisen maksun laskutukseen asia ei vaikuta.

Käytännössä yksi vaihtoehto on viiveen hyväksyminen, jolloin eläkkeiden maksamisessa joudutaan käyttämään tavallista enemmän Kevan rahavaroja. Tällöin jäsenyhteisöiltä laskutettaisiin puuttuva osa jälkikäteen. Korkovaikutuksia ei tällöin huomioitaisi, koska viive ei johdu jäsenyhteisöistä. Toinen tunnistettu vaihtoehto on, että Keva laatii jäsenyhteisöille aikaisempaan toteumaan perustuen ennakkolaskut, jotka hyvitetään myöhemmin, kun laskut voidaan laatia rekisteröityihin ansioihin perustuen.

Toimenpiteitä voidaan tarkemmin arvioida vasta, kun tulorekisterin toiminta tunnetaan ja tiedetään mikä on Kevan mahdollisuus käyttää rahavarallisuutta siinä tilanteessa. Asiaan voidaan tällöin joutua reagoimaan nopeasti, mistä syystä suositellaan, että hallitus valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään tarkemmista toimenpiteistä.

Eesitys

Hallitus valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään tarkemmista toimenpiteistä palkkaperusteisen eläkemaksun perinnän poikkeustilanteissa, jotka liittyvät kansallisen tulorekisterin käyttöönottoon 1.1.2019 alkaen.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesitys.

13**Toiminta- ja taloussuunnitelma 2019 – 2021 sekä budjetti 2019**

Liite 13/1

TTS ja budjetti on laadittu voimassa olevan Kevan strategian pohjalta.

Strategiset mittarit ovat pitkälti samoja kuin kuluvana vuonna. Tammikuussa 2019 käsiteltävän Kevan uuden strategian pohjalta tullaan mittarit päivittämään vuodelle 2020. Vuodelle 2019 mittarien tavoitearvoja on tiukennettu verrattuna kuluvan vuoden toteuma-arvioon työkyvyttömyyseläkkeiden käsittelyaikojen, sähköisten hakemusten osuuden ja työnantajien kokonaistyytyväisyyden osalta.

Kevan jäsenyhteisöjen palkkasumman arvioidaan kasvavan 3 prosenttia vuoteen 2018 verrattuna. Julkisen sektorin lomarahojen leikkaus on voimassa edelleen vuonna 2019, mutta se ei vaikuta palkkasumman muutokseen. Maksutulon arvioidaan kasvavan samoin noin 3 prosenttia 5,2 miljardiin euroon. Eläkemenon arvioidaan puolestaan kasvavan ensi vuonna noin 5 prosenttia vajaan 5,5 miljardiin euroon. Näillä oletuksilla maksutulon ja eläkemenon erotus, rahoituskate, on miinuksella 284

25.10.2018

miljoonaa euroa. TTS-kauden lopulla 2021 sen arvioidaan olevan noin -620 miljoonaa euroa.

Sijoitustuottojen osalta on hyvin haastavaa ottaa aito näkemys sijoitusmarkkinoiden tulevasta kehityksestä, joten budjetti on laadittu vakiintuneen tavan mukaan 4 prosentin vuosittaisen reaaliuoton pohjalta. Tällöin oletetulla 1,4 prosentin vuosi-inflaatiolla sijoitusten nimellistuotoksi muodostuu 5,5 prosenttia ja 2851 miljoonaa euroa.

Kevan kokonaistoimintakuluihin ja poistoihin budjetoidaan vuodelle 2019 92,2 miljoonaa euroa, mikä on noin 4,1 miljoonaa euroa ja 4,6 prosenttia enemmän kuin kuluvan vuoden arvioitu toteuma. Kuluvan vuoden budjettiin nähden toimintakulut ja poistot kasvavat 2,4 miljoonaa euroa ja 2,7 prosenttia.

Toimintakulujen kasvu johtuu ennen kaikkea henkilöstökulujen ja It-kulujen kasvusta. Henkilöstökulut ovat 42,5 miljoonaa euroa, kasvua 2,4 miljoonaa euroa ja 5,9 prosenttia kuluvan vuoden arvioon nähden. It-kulut kasvavat 0,9 miljoonaa euroa ja 3,2 prosenttia 26,8 miljoonaan euroon. Muut toimintakulut ovat 14,7 miljoonaa ja ne kasvavat 2,2 prosenttia kuluvan vuoden toteuma-arvioon verrattuna. Kuluvan vuoden budjettiin verrattuna muut toimintakulut pienenevät 4,5 prosenttia.

Keva saa hoitokulukorvauksia valtiolta, evankelis-luterilaiselta kirkolta ja Kansaneläkelaitokselta. Vuoden 2019 korvauksiksi arvioidaan 20,2 miljoonaa euroa, missä on kasvua 1,3 miljoonaa euroa kuluvan vuoden toteuma-arvioon verrattuna. Korvauksen määrä perustuu Kevan kokonaistoimintakuluihin sekä tiettyihin volyyymisuhteisiin, esimerkiksi alkaneitten eläkkeiden määriin kyseisenä vuonna.

Nettotoimintakulut eli kuntasektorin kustannukseksi jäävä osuus toimintakuluista ja poistoista on 71,3 miljoonaa euroa. Kasvua tämän vuoden toteuma-arvioon verrattuna on 2,6 miljoonaa euroa ja 3,8 prosenttia. Tämän vuoden budjettiin verrattuna kasvu on 2,3 miljoonaa euroa.

Vuoden 2019 käyttömajausinvestointeihin budjetoidaan 14,8 miljoonaa euroa, noin miljoonaa euroa vähemmän kuin on kuluvan vuoden budjetti. Kuluvana vuonna käynnissä ollut Unioninkadun remontti jatkuu vielä ensi vuonna ja siihen on budjetoitu noin 6,2 miljoonaa euroa. Tähän sisältyy myös julkisivuremontti sekä kalusteita ja AV-välineitä.

It-investoinneista kallein on uusi eläkkeiden maksujärjestelmä, joka hankitaan yhdessä työeläkeyhtiö Varman kanssa. Kevan osuus jäljellä olevasta investoinnista on noin 4 miljoonaa euroa, josta vuodelle 2019 kohdistuu 3 miljoonaa ja vuodelle 2020 loput. Rahallisesti toiseksi merkittävin it-investointi on uusi eläkemaksujen laskentajärjestelmä, jonka budjetti vuodelle 2019 on 1,6 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi merkittäviä it-investointeja kohdistetaan esimerkiksi ohjelmisto-robotiikkaan sekä asiakaspalvelun ja sijoitusprosessien kehittämiseen ja tukemiseen.

25.10.2018

- Esitys** Hallitus käy lähetekeskustelun toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2019 – 2021 sekä budjetista vuodelle 2019 ja siirtää päätöksen tekemisen seuraavaan kokoukseen.
- Käsittely** Toimitusjohtaja muutti esitystään siten, että hallitus päättää hyväksyä toiminta- ja taloussuunnitelman 2019 – 2021 sekä budjetin vuodelle 2019 esitettäväksi valtuuskunnalle tämän yhden käsittelyn perusteella. Lisäksi esitetään, että toimitusjohtalle annetaan valtuudet tehdä toiminta- ja taloussuunnitelmaan sekä budjettiin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta budjetin loppusummaan.
- Hallitus päättää myös, että ensi vuodesta lähtien talousarvion valmistelua muutetaan siten, että hallitus hyväksyy ns. budjettiraamit jo kesäkuun kokouksessa, ja tämän jälkeen budjettivalmistelu toimistossa tapahtuu hyväksytyjen raamien puitteissa.
- Päätös** Hyväksyttiin muutettu päätösesitys.

14**Budjetinseuranta 1.1. – 30.9.2018**

Liite 14/1

Liitteenä olevan budjetinseurantareportin ensimmäisellä sivulla on Kevan strategiamittarien tulokset vuoden 2018 tammi-syyskuun osalta. Tavoitteen saavuttaminen osoitetaan vihreällä "liikennevalolla" ja tavoitteesta jääminen punaisella.

Palvelutasotavoite saavutettiin valtion eläkkeissä, sen sijaan kunta-alan eläkkeissä siitä jäätiin. Eläkehakemusten käsittelyajoissa työkyvyttömyyseläkkeiden mittarit jäivät tavoitteestaan, mutta vanhuuseläkkeiden käsittelyajat saavuttivat ne. Työssä jatkamista kuvaavat mittarit saavuttivat tavoitteensa. Sähköisten hakemusten osuus kaikista hakemuksista ei saavuttanut tavoitettaan. Samoin mainemittari jäi hieman tavoitteesta. Asiakastyytyväisyydessä osa tavoitteista saavutettiin, osa ei.

Sijoitustoiminnan tuotto ylitti vertailuryhmän vastaavan. Sijoitusten uudet mittarit, vertailu referenssiportfolioon sekä kumulatiivinen sijoitusten reaalityttö, jäivät budjettitavoitteesta.

Henkilötyövuosien määrä sekä kustannustehokkuus saavuttivat tavoitteensa. Keva 2019 -hankkeet ovat edenneet tavoitteiden mukaisesti.

Sivulla 2 on strategiamittarien tulosten historia vuodesta 2015 lähtien.

Sivun 3 tuloslaskelman mukaan vuoden 2018 tammi-syyskuun markkina-arvoinen kokonaistulos oli 762 miljoonaa euroa, mikä alitti selkeästi budjetoidun tuloksen. Tämä johtui sijoitustuloksesta, joka oli sijoitustoiminnan kulujen jälkeen 857 miljoonaa ja 1,7 prosenttia. Ensimmäiseen vuosipuoliskoon nähden sekä sijoitustulos että kokonaistulos yli kaksinkertaistuivat.

Kevan jäsenyhteisöjen palkkasumma oli tammi-syyskuussa 13 152 miljoonaa euroa. Budjetissa ennakoitiin 1,5 prosentin kasvua edelliseen vuoteen, toteutunut kasvu oli tammi-syyskuussa 3 prosenttia. Maksutulot

25.10.2018

oli 3 844 miljoonaa euroa ja eläkemeno 3 904 miljoonaa, joten rahoituskate oli miinukselle 60 miljoonaa euroa. Palkkasumman kasvun takia rahoituskatteen miinus oli selvästi budjetoitua pienempi.

Toimintakulut yhteensä olivat tammi-syyskuussa 55,1 miljoonaa euroa, runsaat 6 miljoonaa alle budjetin. Henkilöstökulut olivat suurin piirtein budjetissa, mutta sekä IT-kulut että muut toimintakulut alittivat sen selvästi. Hoitokulukorvauksia Keva sai valtiolta, kirkolta ja Kelalta runsaat 15 miljoonaa euroa.

Sivulla 6 on listattu merkittävimmät käyttöomaisuusinvestoinnit. Tammi-syyskuun toteutuneet Investoinnit yhteensä olivat noin 9,1 miljoonaa euroa eli alle budjetoidun. Euromääräisesti kaksi merkittävintä investointia ovat Unioninkadun toimitalon remontti sekä uusi Eläkkeiden maksujärjestelmä (Emma). Tämän hetkisten arvioiden mukaan toimitaloremontti tulee alittamaan vuosibudjettinsa. Eläkkeiden maksujärjestelmän uudistaminen puolestaan tullee ylittämään vuosibudjettinsa noin 1,5 miljoonalla eurolla. Käyttöomaisuusinvestoinnit yhteensä tulevat alittamaan vuosibudjetin.

Sivulla 7 on muun julkisen sektorin kuin kuntasektorin eläkemenot ja maksutulot vuoden 2018 tammi-syyskuulta. Eläke-ennakoita Keva on saanut sekä valtiolta, kirkolta että Kelalta jonkin verran enemmän kuin kyseisiä eläkkeitä on maksettu. Maksutuloa Keva keräsi valtiolle ja kirkolle 1 108 miljoonaa euroa.

Sivulla 8 on toimintakulut toiminnoittain jaoteltuna. Samalla tavalla jaoteltuna ovat myös matkakulut, edustusmenot ja ostopalvelut, jotka ovat kaikki alle jaksotetun budjetin.

Sivulla 9 on Keva 2019 -hankkeiden budjetit ja toteumat. Euromääräisesti selvästi merkittävin on edellä mainittu Unioninkadun toimitaloremontti. Kaiken kaikkiaan vuoden 2018 tammi-syyskuussa sijoitusmarkkinat olivat haastavat, minkä johdosta Kevan taloudellinen kokonaistulos jäi budjetoidusta. Raportointijakson jälkeen lokakuussa sijoitusmarkkinat ovat laskeneet voimakkaasti. Rahoituskate sen sijaan oli ennakoitua parempi. Strategiamittareista noin kaksi kolmasosaa saavutti tavoitteensa, yksi kolmasosa jäi niistä.

Esitys Hallitus merkitsee tiedoksi vuoden 2018 tammi-syyskuun budjetin seurantaraportin.

Päätös Hyväksyttiin päätösesitys.

15

Sijoituskatsaus 1.1. – 30.9.2018

Liite 15/1

Vuosi 2018 alkoi pääomamarkkinoilla hyvin suotuisissa merkeissä, Kevan sijoitustulos oli vuoden parin ensimmäisen viikon jälkeen jo 700 – 800 miljoonaa euroa plussalla. Tämän jälkeen etenkin osakemarkkinoilla havahduttiin mahdollisiin ikävämpiinkin kehityskulkuihin. Niinpä lyhyessä ajassa, muutamassa päivässä, sijoitustuloksemme putosi miinukselle noin miljardin euron verran.

25.10.2018

Tuolloin ja aina siitä lähtienkin markkinoita on huolestuttanut laajenevan kauppasodan uhka. Maailmantalouden kannalta kyseessä olisi sota, jossa ei lopulta olisi voittajia. Lisäksi Yhdysvaltojen korkotason nousu varjosti jo tuolloin tulevaa talouskehitystä. Ja Yhdysvaltojen taloussyklihan on joka tapauksessa jo hyvin kypsä.

Toinen vuosineljännes oli tuloksellisesti parempi kuin ensimmäinen; tosin sängen vaatimaton sekin. Kotimaiset osakkeet porskuttivat, kun kaiken kaikkiaan eurooppalaiset osakkeet jäivät miinukselle. Muutoinkin kehitys oli pääomamarkkinoilla tosiaan vaisua, toki jonkin verran positiivista.

Kolmannella vuosineljänneksellä sijoitustuloksen positiivinen kehitys jatkui. Listatut osakkeet nousivat plussalle, korkosijoitukset olivat kokonaisuudessaan edelleen hiukan miinuksella. Voisi sanoa, että aika tyypillinen kolmannes, odottelua ja tarkkailua ilmassa; viimeisellä neljänneksellähän vasta vuoden tulokset pääomamarkkinoilla ratkaistaan. Oman allokaatiomme kannalta edelleen mm. meillä isommalla painolla olevien kehittyvien markkinoiden murheet ja toisaalta pienemmällä painolla olevien kotimaan osakemarkkinoiden korkeat tuotot painoivat suhteellista asemaamme.

Tätä kirjoitettaessa arki on taas ainakin hetkeksi palannut jopa sijoitusmaailmaankin. Yhdysvaltojen koron nousu, kauppasodan jatkuminen, huolet talouskasvun jatkumisesta sekä suorastaan epärationaaliselta vaikuttava tilanne kansainvälisessä politiikassa huolestuttavat pääomamarkkinoita. Pitkän trendiltään nousevan markkinakehityksen jälkeen edessä voi hyvinkin olla jo nyt nähtyjäkin isompia korjausliikkeitä.

Syyskuun lopun tilanteessa sijoitustuloksemme oli 1,7 %, eli noin 857 miljoonaa euroa. Korkosijoitukset olivat miinuksella -0,2 %. Listatut osakkeet olivat puolestaan siinä vaiheessa nousseet plussalle 1,2 prosenttiin. Muut omaisuuslajit olivat myös plussalla, erityisen hyvin tuottivat taas kerran pääomasijoitukset, eli 12,9 %.

Esitys Hallitus merkitsee tiedoksi liitteenä olevan sijoituskatsauksen.

Päätös Hyväksyttiin päätösesitys.

16

Kiinteistösijoituksen valmistelua koskeva esitys

Liite 16/1 (salassa pidettävä, JulkL 24 § 1 mom. 17 kohta)

Hankkeeseen liittyvä päätösesitys toimitetaan hallitukselle ennen kokousta.

Esitys Hallitus hyväksyy päätösesityksen.

Päätös Hyväksyttiin päätösesitys.

25.10.2018

17**Sijoitustoiminnan johtoryhmän pöytäkirja**

Liite 17/1 (salassa pidettävä, JulKL 24 § 1 mom. 17 kohta)

- Esitys** Hallitus merkitsee tiedoksi sijoitustoiminnan johtoryhmän pöytäkirjan.
- Päätös** Hyväksyttiin päätösesitys.

18**Tulospalkkiojärjestelmän uudistaminen**

Liite 18/1

Kevan toimintasäännön 4 §:n 1 mom:n 1 kohdan mukaan hallitus päättää Kevan tulospalkkiojärjestelmästä.

Hallitus asetti 16.11.2017 palkitsemisvaliokunnan valmistelemaan tulospalkkiojärjestelmän uudistamista. Palkitsemisvaliokunta on kokoontunut 27.11.2017, 21.3.2018 ja 27.9.2018. Käytännön valmistelutyötä on tehty myös toimiston palkitsemistyöryhmässä ja yhteistyössä Mandatum Life Palvelut Oy:n konsulttien kanssa.

Kevään 2018 tulospalkkion jakamisen yhteydessä kokeiltiin uutta arviointikehikkoa ja siitä kerättiin kokemuksia hallituksen kokouksessa 14.12.2017 päätetyn mukaisesti. Seuraavana vaiheena on työstetty tulospalkkion laskentamallia, jota palkitsemisvaliokunta on käsitellyt 27.9.2018.

Hallitukselle esitellään uudistettu tulospalkkiojärjestelmä, joka sisältää arvioinnin menettelyt, kokemukset kevään kokeilusta sekä tulospalkkion laskentamallin. Hallitus päättää erikseen myöhemmässä kokouksessa ensi vuodelle asetettavista tulospalkkiotavoitteista.

- Esitys** Hallitus hyväksyy liitteen 18/1 mukaisen tulospalkkiojärjestelmän käyttöönottamisen Kevassa.
- Käsittely** Puheenjohtaja esitti, että asian käsittely siirretään tiiviin aikataulun takia seuraavaan 14.11.2018 pidettävään kokoukseen, jolloin asiaa voidaan käsitellä perusteellisemmin.
- Päätös** Hyväksyttiin puheenjohtajan esitys asian siirtämisestä seuraavaan kokoukseen.

19**Työterveyshuoltoyritysten valmistelun tilannekatsaus ja Työterveys Tammi Oy:öön liittyvät omistusjärjestelyt**

Liitteet 19/1-6 (liite 19/3 ja 19/4 salassa pidettävä, JulKL 24 § 1 mom. 17 kohta)

Hallitus päätti 16.11.2017 (§ 22) valtuuttaa toimitusjohtajan jatkamaan valtakunnalliseen työterveyshuoltoyritykseen liittyvää valmistelua. Valmistelu oli aloitettu keväällä 2017. Osana valmistelua päätettiin rekrytoida määräaikaan työsuhteeseen projektipäällikkö Samuli Salanterä. Salanterä on koko kevään ja kesän 2018 kartoittanut kuntien, kuntayhtymien ja sairaanhoitopiirien kiinnostusta osallistua omistajina ja asikkaina julkisen alan työterveyshuoltoyrityksiin. Selvityksen aikana kävi ilmi, että kunnilla on tarvetta hakea ratkaisua myös järjestämisvastuullaan

25.10.2018

olevan työterveyshuollon organisointiin markkinoilla toimivan kunta-toimijoiden omistaman osakeyhtiön kautta.

Tarve liittyä keskeisesti lainsäädännön muutoksiin. Kunnallista työterveys-huoltoa koskeva yhtiöttämisvelvoite siirtyi vuoden 2019 alkuun (laki kuntalain 150 §:n muuttamisesta (1340/2016)). Yhtiöttämisvelvollisuus koskee terveydenhoitolain 18 §:n 3 momentissa tarkoitettuja työ-terveyshuollon sairaanhoito- ja muiden terveyspalveluiden tuottamista. Velvollisuus ei koske työterveyshuoltolain 12 §:n mukaisia ennalta-ehkäiseviä palveluita.

Edelleen kevään 2018 valmistelussa jatkettiin hankintalain (1396/2016) tarkoittamana sidosyksikkönä toimivan kuntien, kuntayhtymien ja sairaanhoitopiirien oman henkilöstön työterveyshuoltoa tuottavan yhtiön tai konsernin muodostamisen edellytysten selvittämistä. Kevan hallitus päätti perustaa 14.6.2018 (§ 9) jo etukäteen kaksi osakeyhtiötä osake-yhtiölain (624/2006, OYL) tarkoittamalla vähimmäisosakepääomalla (Työterveys Tammi Oy ja Työterveys Taimi Oy). Molempien yhtiöiden toimialana on työterveyshuolto ja siihen liittyvät tukipalvelut, mutta Taimi Oy on yhtiöjärjestyksensä mukaan oltava kokonaan hankintayksiköiden omistuksessa. Yhtiöiden liiketoimintaa ei ole aloitettu eikä niillä toistaiseksi ole muita osakkeenomistajia kuin Keva.

Työterveyshuollon valtakunnallisista yhtiöistä järjestettiin elokuun 31. päivä Helsingissä kuntatoimijoiden ja maakuntavalmisteluun osallistuneiden yhteinen keskustelutilaisuus. Tilaisuuteen otti osaa kymmeniä Kevan jäsenyhteisöjen edustajia. Tilaisuuden jälkeen asetettiin kaksi kuntatoimijoiden yhteistä valmisteluryhmää, joista toinen keskittyi sidosyksikkönä toimivan yhtiön ja sen alueellisten tytäryhtiöiden (ns. in-house-konserni Taimi Oy) valmisteluun ja toinen markkinoilla toimivan järjestämisvastuun piiriin kuuluvaa ja siihen liittyvää sairaanhoitoa tuottavan yhtiön perustamisen valmisteluun (Tammi Oy). Kevan edustajana valmisteluryhmässä toimi projektipäällikkö Samuli Salanterä. Valmistelua jatkettiin tiivisti työryhmissä lokakuun alkupuolelle. Valmisteluryhmät päätyivät lopulta esittämään, että kunnille, kuntayhtymille ja sairaanhoitopiireille tarjotaan mahdollisuutta sitoutua toteuttamaan yhtäältä markkinoilla toimiva työterveyshuolto-yhtiö ja toisaalta in-house-asemassa omistajiinsa oleva työterveyshuoltokonserni. Hankkeesta kiinnostuneille lähetettiin tiedustelu, jossa pyydettiin tietoja työterveysasiakkaiden ja huollettavien määrästä, liikevaihdosta ja toiminnan avainresursseista eriteltyinä mahdollisuuksien mukaan järjestämisvastuutyöterveyshuoltoon ja oman henkilöstön työterveys-huoltoon. Valmisteluryhmissä on neuvoteltiin kummankin yhtiön osalta osakassopimuksien aiesopimukset, tarvittavat yhtiöjärjestysmuutokset, alustavat liiketoimintasuunnitelmat ja Taimi-konsernin alueyhtiöiden malliyhtiöjärjestykset ja -osakassopimukset.

Hankkeen selvitys on edennyt valmistelusta päätöksentekoa edellyttävään vaiheeseen. 11.10.2018 kiinnostuksensa ilmoittaneille kuntatoimijoille lähetettiin Tammi Oy:n (järjestämisvastuuyhtiö) liittyvät asiakirjat (yhtiöjärjestys, osakassopimuksen aiesopimus sekä alustava liike-toimintasuunnitelma) sekä Taimi Oy:öön (in-house) liittyvät asiakirjat (emoyhtiön yhtiöjärjestys ja emoyhtiön osakassopimuksen aiesopimus,

25.10.2018

alueyhtiöiden malliyhtiöjärjestykset ja alueyhtiöiden malliosakassopimus. Lisäksi mukana on konsernin alustava liiketoimintasuunnitelma.

Työterveys Tammi Oy – järjestämisvastuutyöterveyshuolto

Yllä mainitun kuntalain työterveyshuollon yhtiöittämisvelvoite edellyttää kunnilta ratkaisuja niiden järjestämisvastuulla olevan työterveyshuollon tuottamiseen. Vaihtoehtoina ovat oman markkinoilla toimivan yhtiön perustaminen tai tuottaminen sidosyksikköasemassa olevan kautta, jolloin kunnan omistama yhtiö tuottaa työterveyshuoltopalvelut sekä omalle henkilöstölleen että ns. ulosmyyntirajan puitteissa alueen yrityksille ja maatalousyrittäjille. Julkisen alan työterveysyhtiöhanke tarjoaa kolmannen ratkaisuvaihtoehdon: kunnat voivat yhdessä omistaa valtakunnallisesti toimivan yhtiön, joka pystyy hyödyntämään mittakaavaetuja ja siten vastaamaan kilpailupaineeseen pieniä alueellisia yhtiöitä paremmin.

Parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä olevan esitetyn maakuntalain-säädännön mukaan myöhemmin mahdollisesti Yhtiön osakkaiksi liittyvien kuntaosakkaiden mahdollisuus tuottaa työterveyshuollon palveluita on rajattu ainoastaan omalle henkilökunnalle suunnattuun in-house-toiminnan muodossa toteutettuun toimintaan. Järjestämislakiesityksen (HE 15/2017 vp) 22 §:n mukaan kunta, kuntayhtymä tai niiden tytäryhteisö eivät saa tuottaa maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja. Järjestämisvastuu muista työterveyshuollon palveluista (terveydenhuoltolain 18 §:n 3 momentin mukaiset palvelut) siirtyy uudistuksen toteutuessa maakunnille. Järjestämislakiesitystä on tulkittu siten, että kunnat eivät myöskään saisi jatkossa omistaa kyseisiä palveluita tuottavien osakeyhtiöiden osakkeita.

Tammi Oy olisi uudentyypinen markkinatoimija kotimaisilla työterveys-huoltopalveluiden markkinoilla. Työterveyshuollon kokonaismyynti Suomessa on ollut viimeiset kolme vuotta hieman alle 800 milj. euroa vuodessa. Myynti kasvoi voimakkaasti vuoden 2000 tasosta, jolloin se oli noin 300 milj. euroa, mutta nyt ei näytä kasvavan. Työterveyshuollon piirissä on yhteensä noin 1,85 miljoonaa työntekijää. Terveystalouden kokonaismarkkinat ovat noin 16 mrd. euroa, josta yksityiset toimijat tuottavat noin 4,2 mrd. euroa. Suurin toimija on Suomen Terveystalo, jolla oli vuonna 2017 noin 700 000 työterveyden huollettavaa. Terveystalon liikevaihto oli 689,5 milj. euroa, josta 54 % tuli yrityksiltä. Mehiläisen liikevaihto oli 755,5 milj. euroa ja työterveyden huollettavia noin 350 000. Pihlajalinnan liikevaihto oli 424 milj. euroa. Tästä yritysasiakkaat tuottivat 14,9 %. Työterveyden huollettavien määrä oli noin 120 000. Lukujen perustella havaitaan, että erityisesti Terveystalo myy yrityksille varsinaisen työterveyden lisäksi paljon työelämäpalveluja. Uusi valtakunnallinen yhtiö olisi kooltaan sellainen, että se pystyisi uskottavasti kilpailemaan työterveyshuollon palveluiden markkinoilla yksityisesti omistettujen toimijoiden kanssa.

Työterveyshuolto ja sen sisältö ei ole viime vuosina kehittynyt merkittävästi. Toiminta on suuntautunut lisäpalvelujen myyntiin ja työterveyden sairaanhoidon kattavuuden laajentamiseen käsittämään kokonaisvaltaista sairaanhoitoa sekä diagnostiikkaa ja erikoissairanhoidon perustoimenpiteitä. Toisaalta osalle yrityksistä on riittänyt lakisääteinen

25.10.2018

työterveyshuolto eli käytännössä tilaajavastuulain vaatimusten täyttäminen.

Nykyiset työterveyshuollon markkinoita hallitsevat ketjuyritykset eivät ilmeisesti näe tarvetta taloudellisesti hyvän liiketoimintamallin muuttamiseen. Tämä antaa uudelle toimijalle mahdollisuuden tuoda kustannusvaikuttavimpia ratkaisuja, kuten uuden pikadiagnostiikan käyttöönoton. Diagnostiset tutkimukset ovat suuntautuneet kalliimpiin vaihtoehtoihin ja siten niiden käyttö on yhä vähäistä erityisesti muiden kuin lääkärien tekemänä. Uudet toimintamallit ja uusi terveysteknologia voivat muuttaa koko työterveyshuollon toimintakulttuurin. Työterveyshuolto lääketieteen erikoisalana tarvitsee uudistumista. Hankkeen esiselvityksessä on käynyt ilmi, että niin Työterveyslaitos kuin yliopistojen lääketieteelliset tiedekunnat ovat kiinnostuneita yhteistyöstä uuden yhtiön kanssa.

Uudet kustannustehokkaat toimintamallit, terveysteknologian käyttöönotto ja kevyt organisaatio antavat yhtiölle hyvät mahdollisuudet olla kannattava sijoitus. Yhtiö on myös yhä kunnilla olevan työterveyshuollon järjestämistä vastuun takia merkittävä osa työterveyshuollon kokonaisuutta. Sote-uudistuksen toteutuessa tämä järjestämistä vastuu siirtynee maakunnille. Järjestämistä vastuun lisäksi yhtiön arvo maakunnille muodostuu erityisesti julkisten sote-keskusten toiminnan osana. Sote-keskus, jolla ei ole toiminnassaan työterveyshuollon palveluja on haastelista saada taloudellisesti kannattamaan.

Sote- ja maakuntauudistus toteutuessaan synnyttää julkiset sote-keskukset, jotka voivat olla maakunnan liikelaitoksia tai maakunnan sote-yhtiöitä. Julkiset sote-keskukset tarvitsevat rinnalleen työterveyshuoltopalveluita, joiden kautta potilasvirtaa ja -asiakkuuksia voidaan ohjata julkisiin sote-keskuksiin ja erikoissairaanhoidon perustoimenpiteet ja päiväkirurgia, kuvantaminen, laboratorio- sekä kliinifysiologiset tutkimukset ovat palveluita, joita uusi yhtiö pystyy hankkimaan tehokkaasti julkisen sektorin toimijoilta ostopalveluina. Yhtiön tavoitteena on toimia tehokkaasti: Kilpailijoita kevyempi kustannusrakenne, mahdollisuus ottaa käyttöön uutta terveysteknologiaa ovat keskeisiä kilpailutekijöitä.

Työterveys Tammi Oy:n muodostaminen toimivanyhtiön pohjalle

Hankkeessa suunniteltu uusi yhtiö muodostuisi Pirte, Tullinkulman työterveys Oy:n (2705965-1, jäljempänä "Pirte") pohjalta, siten, että Keva hankkisi vähemmistöosuuden Pirtestä osakekaupalla. Tämän jälkeen muut Yhtiön osakkaiksi aikovat kunnat, kuntayhtymät ja sairaanhoitopiirit merkitsevät Pirten suunnatussa osakeannissa merkittäväksi tarjoamia osakkeita. Osakkeiden merkintähinta suoritetaan pääosin siirtämällä työterveysliiketoiminta yhtiöön (apportti). Yhtiön omitusosuudet määräytyvät resurssikertoimilla tarkistettujen liikevaihtoehtojen suhteessa. Pirten yhtiöjärjestyksestä muutetaan aiesopimuksessa sovitun mukaiseksi. Pirten toiminimi muutetaan Työterveys Tammi Oy:ksi tai muuksi yhtiön yhtiökokouksen päättämäksi toiminimeksi sen jälkeen kun toiminta on aloitettu. Yhtiön toiminta noudattaisi jatkossa Tammi Oy:lle laadittua liiketoimintasuunnitelmaa. Kevan saaman tiedon mukaan myös

25.10.2018

Kuntallitto Holding Oy harkitsee ostotarjouksen tekemistä Pirten osasta Pirten osakekantaa.

Markkinoilla toimivan yhtiön muodostaminen Pirten pohjalta nopeuttaa yhtiön toiminnan aloittamista ja pienentää valtakunnallisen toiminnan aloittamiseen liittyviä riskejä. Pirten ne toiminnot, jotka palvelevat sen omistajien omaa henkilöstö siirrettäisiin yhtiöstä Taimi-konserniin kuuluvaan perustettavaa Pirkanmaan alueyhtiöön.

Aiesopimuksen solmimisen jälkeen käynnistetään siirrettävien työterveys-toimintojen määrittäminen ja tarvittavat ns. due diligence-arvioinnit. Tämän jälkeen osapuolena olevat kunnat, kuntayhtymät ja sairaanhoitopiirit sitoutuvat saattamaan Yhtiön osakkeiden merkintätarjouksen ja lopullisen osakassopimuksen toimivaltaisen viranomaisen päätettäväksi. Jos kunta, kuntayhtymä tai sairaanhoitopiiri ei päätä edellä mainituista asioista 31.12.2018 (päätöksien on oltava lainvoimaisia) mennessä, sopimus raukeaa kyseisen osapuolen osalta.

Tammi toimisi markkinoilla yhtenä valtakunnallisena yhtiönä. Yhtiön rakenne ja organisaatio olisi mahdollisemman kevyt ja kustannustehokas. Toiminta perustuu paikalliseen työterveyden palveluiden tuottamiseen ja vastaanottopalveluihin niin, että vaativimmat ja harvemmin tarvittavat palvelut sekä hallinto ja tukipalvelut ovat keskitetyt. Yhtiöllä on yhtenäinen toimintakonsepti sekä brändi ja toiminta on ketjumaista koko maassa. Kevalla olisi tarkoitus olla yhtiössä vähemmistöomistajana. Kevan omistusosuus yhtiössä (aluksi Pirtessä) liudentuisi uusien osakkaiden myötä: lopulta Keva tavoittelee noin 10 % osuutta yhtiön osakekannasta. Yhtiö näyttäisi tämän hetkisen tiedon mukaan muodostuvan Varsinais-Suomen, Etelä-Karjalan, Pirkanmaan, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan, Uudenmaan ja Itä-Savon alueille. Näiden lisäksi kaksi muuta maakunta ovat vielä potentiaalisia. Tammi Oy:n huolettavien lukumäärä hieman yli 70 000 ja liikevaihto olisi noin 25 milj. euroa.

Työterveys Taimi Oy – in-house-asemassa omistajiinsa toimiva työterveyshuoltokonserni

Yhtiö toimisi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) tarkoittamalla tavalla omistajinaan olevien hankintayksiköiden sidosyksikkönä, joka toimii julkisen sektorin yhteisenä, maantieteellisesti koko Suomen kattavana työterveyshuoltoon keskittyvänä yhtiönä. Yhtiön osakkaina voivat olla sairaanhoitopiirit, kunnat, kuntayhtymät, maakunnat sekä maakuntien, kuntien, sairaanhoitopiirien ja/tai kuntayhtymien omistamat hankintayksikköasemassa toimivat yhtiöt ja mahdollisesti valtio. Lisäksi osakkaana voi olla työterveysyhtiöitä, jotka ovat hankintalain mukaisia hankintayksiköitä. Yhtiön osakasmäärää kasvatettaessa sekä muissa osakkuuksia koskevissa muutostilanteissa otetaan aina huomioon yhtiön sidosyksikköasema. Yhtiössä ei voi olla yksityistä pääomaa eikä yhtiön palvelutuotanto jollekin osakkaalle saa muodostua sidosyksikköaseman kannalta ongelmalliseksi ulosmyynniksi.

Yhtiön toimialana on tuottaa, tarjota ja välittää osakkeenomistajina oleville hankintayksiköille työterveys-, sairaanhoito- ja työhyvinvointi- sekä työelämän kehittämispalveluja. Yhtiön palvelutarjoama on kuvattu

25.10.2018

tarkemmin liiketoimintasuunnitelmassa. Yhtiön pyrkii tuottamallaan palveluilla ja niiden hinnoittelulla turvaamaan kilpailukykyiset työterveys-huoltopalveluiden hinnat konsernin työnantaja-asiakkaille. Yhtiö ja sen tytäryhtiöt tarjoavat osakkeenomistajilleen vaikuttavia ja tehokkaasti tuotettuja työterveyshuoltopalveluita ja muita siihen liittyviä palveluita, joilla vahvistetaan pitkäjänteisesti työkykyä mahdollistaen henkilöstön työhyvinvoinnin ja tuottavuuden kasvun sekä työkyvyttömyyden kustannusten väheneminen.

Konsernirakenne muodostuu valtakunnallisesti emoyhtiöstä ja alueellisista tytäryhtiöistä. Emoyhtiön asiakkaita ovat alueyhtiöt, joissa tapahtuu palveluiden tuottaminen. Konsernin emoyhtiöllä Työterveys Taimi Oy:llä on määräysvalta alueyhtiöissä. Emoyhtiö muodostuisi Kevan 14.6. perustamasta yhtiöstä. Alueyhtiöissä voi olla myös alueen kunta-toimijoiden suoraa vähemmistöomistusta. Konsernin emoyhtiön omistusosuus jakautuu siirtyvien työterveystoimintojen tarkistettujen liikevaihtojen suhteessa. Otetaan huomioon myös resurssit, jotka voidaan tuoda yhtiöön. Lähtökohtana on, että Keva omistaisi emoyhtiöstä vain selkeän vähemmistöosuuden. Kevalla voisi kuitenkin olla emoyhtiössä hallituspaikka.

Konsernin alueyhtiöitä muodostuisi Varsinais-Suomeen, Etelä-Karjalaan, Pirkanmaalle, Keski-Suomeen, Pohjanmaalle, Etelä-Pohjanmaalle, Uudellemaalle, Itä-Savoon. Näiden lisäksi kaksi muuta maakunta ovat vielä potentiaalisia myöhempiä mukaan lähtijöitä. Osa yhtiöistä olisi emoyhtiön erikseen perustamia ja osa muodostuisi jo olemassa olevien yhtiöiden pohjalta omistusjärjestelyjen avulla. Yhtiö alueyhtiöineen muodostaa maan laajuisen ketjun, jossa palvelut ovat tarjolla alue-yhtiöiden asiakkaille missä tahansa ketjun toimipisteessä. Tämän hetkisen tilanteen mukaan Taimi-konsernissa henkilöasiakkaiden eli huolettavien lukumäärä olisi noin 115 00 ja liikevaihto yli 50 milj. euroa vuodessa. Konsernin muodostamisen suunniteltua vaiheistusta on tarkemmin kuvattu liitteessä 19/1.

Aiesopimuksen solmimisen jälkeen käynnistetään siirrettävien työterveys-toimintojen määrittäminen ja tarvittavat ns. due diligence-arvioinnit. Tämän jälkeen osapuolena olevat kunnat, kuntayhtymät ja sairaanhoitopiirit sitoutuvat saattamaan Yhtiön osakkeiden merkintätarjouksen ja lopullisen osakassopimuksen toimivaltaisen viranomaisen päätettäväksi. Jos kunta, kuntayhtymä tai sairaanhoitopiiri ei pääätä edellä mainituista asioista 31.12.2018 (päätoöksien on oltava lainvoimaisia) mennessä, sopimus raukeaa kyseisen osapuolen osalta.

Toimivalla ja vaikuttavalla työterveyshuollolla on keskeinen merkitys työkyvyn tukemisen, säilyttämisen ja palauttamisen kannalta. Siksi Kevan ja Taimi-konsernin välillä olisi työterveyspalveluiden kehittämiseen liittyvää yhteistyötä. Kevan intressissä on työkyvyttömyyskustannusten vähentäminen ja työkykyjohtamisen integrointi osaksi jäsenyhteisöjen strategista henkilöstöjohtamista.

Molemmilla työterveysyhtiöillä merkitystä myös potilasvirtojen ohjauksessa sekä toisaalta julkisten sote-keskusten kilpailukykyyn vahvistajina.

25.10.2018

Kevan rooli sijoittajana yhtiöissä

Kevasta annetun lain (66/2016, KevaL) 21 §:n 2 momentin mukaan eläkevastuurahaston varoja sijoitettaessa on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä hajauttamisesta. Varojen sijoittamisesta päättää Kevan hallitus, joka voi Kevan johtosäännössä määrättyllä tavalla siirtää päätösvaltaansa Kevan viranhaltijoille ja työntekijöille. Sijoituspäätöstä tehtäessä on luonnollisesti otettava huomioon aikaisemmin hyväksytty sijoitustoimintaa ohjaava sijoitusstrategia sekä voimassa olevat sijoitussuunnitelma ja sijoitusvaltuudet. Mikäli näistä poiketaan, sijoituspäätöksen tekee eläkelaitoksen hallitus. Käytännössä hallituksen päätettäväksi on viety eräitä sijoitusesityksiä esim. uudentyypisistä kiinteistösijoituksista Suomen ulkopuolella.

Eläkevastuurahastoa koskevan sääntelyn näkökulmasta Keva voi lähtökohtaisesti sijoittaa varoja esim. listaamattomaan kotimaiseen työterveyshuolto-yhtiöön oman tai vieraan pääoman ehtoisesti, mutta päätöstä tehtäessä on otettava huomioon KevaL 21 §:n 2 momentin vaatimukset. Lisäksi on otettava huomioon KevaL 2 §:n säännös Kevan tehtävistä. Koska Kevan tehtäviin ei voi kuulua liiketoiminnan, esim. työterveyshuoltopalveluiden harjoittaminen, ei voitane Kevalle yhtiössä määräysvallan tuottavaa omistusosuutta katsoa mahdolliseksi. Kevan omistusosuus on tarkoitus liudentaa suunnattujen osakeantien kautta sellaiseksi, että kumpikaan yhtiö ole Kevaan kirjanpitolain tarkoittamassa osakkuusyhtiöasemassa. Lisäksi on otettava huomioon, että Kevan sijoitus olisi määrältään vähäinen suhteessa koko sijoitusomaisuuteen.

Lain yleisluontoisesta vaatimuksesta sijoittaa eläkevarat tuottavasti ja turvaavasti voidaan johtaa Kevan itse asettamia tavoitteita sijoitustoimintaan. Yksityiskohtaisen lainsäädännön ja ohjeistuksen puuttuessa Kevan oman sijoitusstrategian ja sijoitussuunnitelman merkitys korostuu sijoitustoiminnan reunaehtoja määriteltäessä. Sijoituksella tulee olla sijoitusstrategiasta ja sijoitussuunnitelmasta johdetut perusteet ja niiden tulee yhtälailla täyttää tuottavuuden ja turvaavuuden osalta kaikki muillekin sijoituksille asetettavat kriteerit. Tähän mennessä Kevan strateginen omistus on perustunut sen omaa toimintaa tukeviin, toiminallisiin intresseihin. Tästä esimerkkinä on omistus Arekissa. Kevan hallituksen hyväksymät omistajaohjauksen periaatteet määrittelevät, miten omistuksista muissa yhteisöissä johtuvia oikeuksia käytetään. Keva toimii portfoliosijoittajana ja yhtiökokouksiin osallistutaan silloin, kun se on eläkelaitoksen edun kannalta perusteltua. Keva ei ole pyrkinyt omistamiensa yhtiöiden hallitukseen kuin erityisestä syystä. Tarkoitus on, että Kevalla olisi molemmissa yhtiössä hallituksessa jäsen. Keva pyrkii hallitustyöskentelyn kautta turvaamaan sijoituksensa arvoa varmistamalla, että yhtiöitä johdetaan niiden strategioiden mukaisesti ja ottaen huomioon hyvä hallinnointitapa.

Taimi-konsernin osalta Keva näkee myös merkittävän strategisen intressin. Työurien pidentämistavoitteen toteuttaminen nykyisessä tilanteessa edellyttää työterveyshuollon tavoitteiden ja sisällön uudelleen suuntaamista siten, että työn terveysvaarojen torjunnan rinnalle nostetaan entistä enemmän työkyvyn edistäminen ja työssä jatkamisen tukeminen. Työkyvyn taloudellinen merkitys ja strateginen painotus tulee aikaisempaa

25.10.2018

enemmän esille jatkossa. Kevan tavoitteena on, että työkykyongelmiin puututaan varhaisessa vaiheessa ja sairaudesta huolimatta työntekijä saa käyttää jäljellä olevaa työ- ja toimintakykyä. Hyvin toimiva Kevan jäsenyhteisöjen henkilöstön työterveyshuolto on Kevan kannalta tärkeä. Työterveyslääkärin yhtenä keskeisenä osaamisen alueena on toiminta- ja työkyvyn arviointi sekä arviointi siitä, minkälaiseen työhön ne riittävät. Kevan intressinä on varmistaa, että pitkällä aikavälillä sen jäsenyhteisöjen henkilöstön työterveyshuolto osaltaan tukee työurien jatkamisen tavoitetta. Laadukkaalla työterveyshuollolla on vaikutusta työkyvyttö-myyseläkealkavuuteen ja työkyvyttömyyseläkemenoon.

Nyt käsiteltävänä oleva esitys sisältää kolme osaa. Molempien yhtiöiden osalta esitetään hyväksyttäväksi osakassopimusten aiesopimukset. Toiseksi esitetään toimitusjohtajalle annettavaa valtuutta neuvotella Pirte Oy:n vähemmistöosuuden ostamisesta liittyvät asiakirja ja kolmanneksi esitetään annettavaksi toimitusjohtajalle valtuudet valmistalla Työterveys Tammi Oy:öön tehtävää oman tai vieraan pääoman ehtoista sijoitus-esitystä. Taimi-konsernia koskeva valmistelu on edelleen siinä määrin kesken, ettei hallitukselle ole tässä vaiheessa mahdollista tuoda esitystä Taimi Oy mahdollisesta pääomittamisesta oman tai vieraan pääoman ehtoisesti. Sijoitusesitysten käytännön valmistelu tehdään Kevan sijoitus-toiminnossa. Sijoitustoiminnan johtoryhmä päättää sijoitusesityksen tekemisestä Kevan hallitukselle.

Hallituksen vuodelle 2018 hyväksymien sijoitusvaltuuksien kohdan 3.7. mukaan sijoitustoiminnan johtoryhmä päättää sijoituksesta listaamattomiin yrityksiin. Nyt puheena olevana sijoitusesitys ei sinänsä poikkea sijoitussuunnitelman ja sijoitusvaltuuksien asettamista reunaehdoista. Se on kuitenkin luonteeltaan siinä määrin poikkeuksellinen verrattuna muihin lähivuosina tehtyihin sijoituksiin, että se on tuotava eläkelaitoksen hallituksen päätettäväksi.

Työterveys Tammi Oy ja Työterveys Taimi Oy:tä koskevat sijoitusesitykset hallitukselle tehdään myöhemmin. Todennäköisesti tämä tapahtuu seuraavassa hallituksen kokouksessa 16.11.2018 tai aikataulun niin vaatiessa aiemmin erillisessä sähköpostikokouksessa.

Pirten osakkeiden ostaminen esitoimena

Pirten vähemmistöosuuden tuottavien osakkeiden kauppaneuvotteluja tulisi jatkaa mahdollisimman pian. Esityksenä on, että hallitus antaa valtuutuksen toimitusjohtajalle neuvotella osakkeiden ostamisesta eläkelaitokselle. Mahdollinen kauppasopimus tuodaan erikseen hallituksen päätettäväksi marraskuussa 2018.

Osakaslaina Työterveys Tammi Oy:lle

Tammi Oy osakassopimuksen aiesopimuksen (liite 19/1) kohdassa 3 (2) todetaan, että yhtiön perustamisvaiheessa pääomaa pyritään saamaan tarvittava määrä Kevalta tai muilta rahoituslaitoksista/rahoittajilta. Valmistelussa on alustavasti arvioitu yhtiön rahoittamista mahdollisella kevan myöntämällä osakeyhtiölain mukaisella osakaslainalla. Osakaslainan

25.10.2018

tarve määrä, laina-aika, korko ja muut ehdot neuvoteltaisiin erikseen. Rahoitustarpeen arvioimiseksi laaditaan yhtiölle rahoitussuunnitelma.

Osakaslainasopimus tehtäisiin edellyttäen, että Keva hankkii vähemmistö-osuuden Pirtestä ja Pirte päätetään muuttaa valtakunnalliseksi työterveys-yhtiö Työterveys Tammi Oy:ksi siten, kun mainitussa aiesopimuksessa on sovittu.

Esitettävien järjestelyjen arviointi EU:n valtioneuvoston päätöksen valossa

EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä SEUT, 107 artiklan 1 kohdan mukaan jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Yrityksille myönnettävä julkinen tuki kuuluu EU:n valtioneuvoston päätöksen piiriin ja säännöt koskevat kaikkia toimenpiteitä, joissa julkinen sektori myöntää yrityksille tukea tai muuta etua. Sääntelyn kannalta ei ole lähtökohtaisesti merkitystä sillä, onko vastaanottaja yksityinen tai julkisomisteinen yritys. Valtioneuvoston päätöksen kannalta yrityksiä ovat kaikki taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt niiden oikeudellisesta muodosta riippumatta, eikä yrityksen määritelmä näin ollen ole sidoksissa kansalliseen yhtiölainsäädäntöön. Taloudellista toimintaa on taas tavaroiden tai palveluiden tarjoaminen markkinoille.

SEUT 345 artiklan mukaisesti EU:n oikeusjärjestys ei puutu omistusoikeusjärjestelmiin, eikä se millään tavalla rajoita jäsenvaltioiden oikeutta toimia talouden toimijoina. Julkishallinnon toimijoiden on kuitenkin noudatettava niitä koskevia valtioneuvoston päätöksiä, kun nämä toteuttavat taloudellisia liiketoimia suoraan tai välillisesti. Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, julkisyhteisöjen toteuttamat taloudelliset toimenpiteet eivät ole valtiontukea, eivätkä näin anna taloudellista etua, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja.

Markkinataloustoimijaperiaatteen nojalla on kiinnitettävä huomiota siihen olisiko tavanomaisissa markkinaolosuhteissa toimiva yksityinen toimija tehnyt vastaavan sijoituksen samoissa olosuhteissa. Samoin EU-tuomioistuimet ovat kehittäneet yksityisen velkojan -testin, jonka avulla voidaan analysoida julkisen velkojan kanssa käytäviin velkaneuvotteluihin valtiontukea. Tällöin tulisi verrata julkisen velkojan käyttäytymistä hypoteettisen yksityisen velkojan käyttäytymiseen vastaavassa tilanteessa. EU:n tuomioistuimien luomien testien tarkoitus on määrittää voisiko julkisyhteisön toteuttamista taloudellisista toimenpiteistä seurata etua niiden vastapuolille, kun julkisyhteisön toimintaa verrataan yksityisen talouden toimijoiden toimintaan tavanomaisissa markkinaolosuhteissa. Valtioneuvoston päätöksen perusteella toimenpide, joka on toteutettu tarjousmenettelyn kautta tai edellä kuvattua tasavertaisuusedellytystä soveltaen, muodostaa suoran näytön siitä, että toimenpidettä voidaan pitää markkinaehtojen mukaisena. Käyvän vertailuarvon selvittämiseksi on kiinnitettävä huomiota toimijan luonteeseen, toimenpiteen tyyppiin ja kyseessä oleviin markkinoihin. Myös toimenpiteiden ajoituksella voi olla

25.10.2018

merkitystä analyysissä silloin, kun on tapahtunut merkittävää taloudellista kehitystä. Tilanteessa tiedossa oleva markkinoiden vertailuarvo on tarpeellista mukauttaa julkisyhteisön toteuttaman toimenpiteen erityispiirteisiin. Vertailuanalyysia ei olisi sovellettava tilanteissa, joissa käytettävä vertailuarvo ei ole määritelty markkinanäkökohtien perusteella. Sääntelyn soveltamisen kannalta keskeistä onkin siksi, että oikeustoimet sekä niiden taustalla oleva arvonmääritys suoritetaan siten, etteivät ne poikkea markkinaehtoisista, myös yksityisten markkinatoimijoiden soveltamista ehdoista ja arvostusmenetelmistä. Näin voidaan varmistaa, että suoritettavat toimenpiteet ovat myös jälkeenkäin perusteltavissa markkinataloussijoittajaperiaatteen perusteella.

Valmisteluvaiheessa tehdyn arvion mukaan Työterveys Tammi Oy:n ja Työterveys Taimi-konsernin toiminnan rahoittamiseen liittyvät järjestelyt voidaan toteuttaa markkinataloussijoittajaperiaatteen mukaisesti markkinaehtoisesti kaikilta osin.

Käsittely Puheenjohtaja poistui kokoustilasta käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puheenjohtajana toimi tässä pykälässä varapuheenjohtaja Kari Nenonen.

Esitys Hallitus päättää

1. Merkitä tiedoksi työterveyshuolto-yhtiöiden valmistelun tilannekatsauksen (liite 19/3);
2. Hyväksyä liitteenä 19/1 ja 19/2 olevat työterveysyhtiöitä koskevat aiesopimukset;
3. Valtuuttaa toimitusjohtaja neuvottelemaan Pirten omistajien kanssa vähemmistöosuuden tuottavien osakkeiden kaupasta.
4. Valtuuttaa toimitusjohtaja valmistelemaan Tammi Oy:öön ja Taimi Oy:öön liittyviä sijoitusesityksiä.

Päätös Hyväksyttiin päätösesitys.

20

Kevassa tehtyjen diarioidujen päätösten tiedoksianto

Liite 20/1

Toimintasäännön 13 §:n mukaan Kevassa tehdyistä diarioiduista päätöksistä annetaan ilmoitus hallitukselle jokaisessa kokouksessa, ja päätökset ovat kokouksessa hallituksen jäsenten nähtävillä. Luettelo hallituksen kokoukseen mennessä tehdyistä päätöksistä annetaan hallituksen kokouksessa ja liitetään pöytäkirjaan.

Esitys Hallitus merkitsee tiedoksi Kevassa edellisen kokouksen jälkeen tehdyt diarioidut päätökset.

Käsittely Otettiin pöytäkirjan liitteeksi kokouksessa jaettu luettelo Kevassa ajalla 27.9. – 24.10.2018 tehdyistä diarioiduista päätöksistä.

Päätös Hyväksyttiin päätösesitys.

25.10.2018

21**Danske Bankin Viron sivuliikkeeseen liittyvän rahanpesututkinnan tilannekatsaus**

Liite 21/1

Danske Bank A/S Suomen sivuliikkeen maajohtaja Leena Vainiomäki antaa kokouksessa hallitukselle selvityksen Danske Bankin Viron sivuliikettä koskevista rahanpesuepäilyistä ja tutkinnan vaikutuksista pankin toimintaan Suomessa ja muualla Pohjoismaissa.

Kevan toimitusjohtaja ja sijoitusjohtaja tapasivat 4.10.2018 Dansken Suomen sivuliikkeen johtoa. Samalla pyydettiin pankin selvitys Dansken Bankilta (muistio, liite 21/1).

Kevassa toteutetaan likviditeetin hallintaan liittyvä sisäisen tarkastus loppusyksyllä 2018, ja myöhemmin käynnistetään maksuliikennepankkia koskeva kilpailutus.

Esitys	Hallitus merkitsee tiedoksi maajohtajan antaman selvityksen ja liiteaineiston sekä Kevassa suunnitellut asiaan liittyvät toimenpiteet.
Päätös	Hyväksyttiin esitys.

22**Muut asiat**

Muita asioita ei ollut.

VALITUSOSOITUS

Muutosta tässä kokouksessa tehtyyn päätökseen saa asianosainen ja Kevan jäsenyhteisö hakea kirjallisella valituksella Helsingin hallinto-oikeudelta. Pykälissä 1-3, 10-11, 13-15, 17, 18, 20 ja 21-22 tehdyt päätökset eivät kuitenkaan ole hallintolainkäyttölain 5 §:n perusteella valituskelpoisia.

Valituskirja on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen annettava taikka maksettuna postilähetyksenä tai lähetin välityksellä toimitettava Helsingin hallinto-oikeudelle viimeistään kolmantenakymmenentenä (30) päivänä päätöksen tiedoksisaannista, tätä päivää kuitenkin mukaan lukematta ennen valitusviranomaisen viraston aukioloajan päättymistä. Tiedoksisaamisen katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jona kuulutus tämän kokouksen valituskelpoisten päätösten nähtävänäolosta on pantu Kevan ilmoitustaululle. Valituskirjan ohien on liitettävä valituksenalainen päätös viran puolesta oikeaksi todistettuna otteena tästä pöytäkirjasta, selvitys siitä, mistä valitusaika edellä sanotun mukaisesti on laskettava, sekä mahdollinen muu selvitys, johon valittaja haluaa vedota. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa on säädetty.

Hallituksen puheenjohtaja

Minna Arve

Hallituksen varapuheenjohtaja

Kari Nenonen

25.10.2018

Pöytäkirjanpitäjä

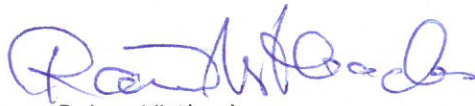
Markus Mankin

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Helsingissä 13, päivänä Joulukuuta 2018

Heini Jaakkonen

Raimo Vistbacka